

У лужанській воді виявили перевищення нітратів

Місцеві жителі скаржаться на погане самопочуття

Людмила ОСАДЧУК

Вісім тонн непридатних пестицидів і агрохімікатів, які зберігаються у Лужанах у приміщенні колишніх райагрохімскладів, так і не спромоглися вивезти. Тим часом мешканці Лужан, які живуть неподалік від місця збереження пестицидів, дедалі частіше скаржаться на поганий смак води і погане самопочуття.

— Колись у нас була надзвичайно смачна вода, а тепер відчуваємо, що вона має зовсім не той смак, — каже **Орися ТОДОЩУК, яка мешкає на вулиці Марка Черемшини, 23.** — Думаю, що це через той склад, де зберігаються отрутохімікати. А у нас ґрунтові води дуже близько до поверхні, тому й вода у криницях може забруднитися.

— Вода не була така, як зараз, колись мала зовсім інший приємний смак. Ми взагалі ходимо тут просто, як «прибиті», постійно погане самопочуття, — скаржиться **Ольга НАЙДА, яка мешкає на вулиці Гагаріна, 23.** — Знала про те, що неподалік склади агрохімікатів, але колись тут був порядок, а потім все занепало. Коли підійти ближче до того приміщення, відчувається сильний сморід.

Ми вирішили перевірити, чи справді у місцевих колодязях погіршилася якість води. На аналіз взяли воду з двох криниць у пані Ориси та пані Ольги, які проживають приблизно за 500 метрів від небезпечних складів.

Висновок хімічного аналізу, зроблений інститутом медико-екологічних проблем, невтішний: вода не відповідає норми за визначеною концентрацією нітратів та загальною твердістю.

— У двох пробах питної води, аналіз яких зробили, майже вдвічі перевищення за загальною твердістю. Але це не впливає на погіршення самопочуття людини, — розповідає **інженер II категорії інституту медико-екологічних проблем Богдан МИХАЛЬЧУК.** — Значно гірше, що в одній з проб води виявили перевищення нітратів майже втричі. Вода з вулиці М. Черемшини має нітратів 133,6 мг/дм³ за но-

Вода з криниці на вул. М. Черемшини, за висновками аналізів, непридатна для пиття.

Фото Василя КИЯШКА

рми 45. Таке суттєве перевищення може призвести до важкого отруєння, особливо у малих дітей.

За словами Богдана Вікторовича, до такого небезпечного показника перевищення нітратів могло призвести неправильне використання мінеральних добрив.

— Нітрати дуже добре розчиняються у воді і можуть потрапляти у неї через ґрунтові води, навіть якщо зберігаються за декілька кілометрів від криниць. Вода у криницях може очиститися, але лише у тому разі, коли нітрати більше не потраплятимуть у ґрунт, — каже Богдан Михальчук.

Фахівці стверджують, що вода з криниці на вулиці Гагаріна є

більш-менш придатною для пиття, але без попереднього очищення її теж не варто пити. А ось вода з криниці на вулиці М. Черемшини є взагалі непридатною для вживання.

Доки чиновники вирішують, звідки взяти гроші на утилізацію непридатних пестицидів та агрохімікатів, люди вже протягом кількох років п'ють небезпечну для здоров'я воду і скаржаться на погане самопочуття.

Публікацію здійснено за підтримки датської Асоціації журналістів-розслідувачів (FUJ) та проекту підтримки журналістських розслідувань в Україні (SCOOP). ■

Від перебоїв зі світлом врятує переносна електростанція

Надія МАКУШИНСЬКА

Через слабку мережу перебої з електроенергією можливі уже нинішнього місяця, з початком опалювального сезону. Найперше їх слід чекати на вулицях з інтенсивною новою забудовою. Про це розповів **Степан МЕЛЬНИК, комерційний директор компанії «Чернівціобленерго».**

— Зима для нас розпочинається у жовтні, — каже він. — Доки тепломережа поступово запускає тепло, люди за три дні можуть спалити кабель. А в будинках з індивідуальним газовим опаленням без електроенергії теж тепла не буде, бо не працюватиме насос. Тоді вже жоден газ не допоможе.

Найчастіше світло вибиває там, де з'явилися великі приватні будинки. Якщо за підведення газу люди зазвичай платять з власної кишені, то за нову електромережу платити ніхто не хоче. Великі бу-

дівлі з повним набором сучасної техніки сьогодні зводять там, де мережа розрахована ще на радянські стандарти — один кіловат на одну квартиру. Сьогодні ж будь-який бойлер бере два кіловати, й увімкнений він цілодобово.

Усе залежить від району. Якщо, скажімо, вулиця Червоноармійська уже перевантажена через новобудови, то в районі «Гравітону» мережі працюють не на повну потужність.

Ще одна причина перебоїв зі світлом — обірвані мережі. Під час снігу чи дощу гілки дерев стають важкі й часто рвуть дріт. Тому енергетики радять людям, особливо в сільській місцевості, чистити на зиму дерева. За нормами, зверху і збоку від дроту за один метр не повинно бути гілок. Якщо чистити дерева виїжджає бригада з обленерго, то ріжуть вони майже під корінь. Через це часто ледь не до бійки з господарями доходять.

Що робити, якщо вибило світло? Найперше подивитися, чи є воно у сусідів. Якщо є — телефонуйте до ЖРЕПУ. Якщо ж без світла цілий будинок, повідомляйте черговому обленерго. Також Степан Мельник радить застатися на зиму резервним живленням — невеликою переносною електростанцією. Якщо такий двигун встановити на балконі, він може «тягнути» і декілька квартир.

На Калинівському ринку такі електростанції коштують від 140 до 850 доларів. Найменша розрахована на один кіловат (вистачить, щоб у домі було світло і працював телевізор). Є різні моделі — і на бензині, й на дизельному пальному. Як розповіли продавці, купують такі переносні агрегати зазвичай для того, щоби підключити якісь інструменти — болгарку, дріль, перфоратор, у місцях, куди електричні мережі не підведено. ■

КОМЕНТАР ТИЖНЯ

від Василя КОЖЕЛЯНКА

Битва титанів

Те, що відбувається нині у верхові української влади, важко збагнути здоровим глуздом, але спроби такі не припиняються. Ті, кому це належить за фахом, тобто політологи, аналітики, експерти поки що обережно говорять про «холодну війну» і «двовладдя». Йдеться не про суперечності між гілками влади — законодавчою, виконавчою, судовою, що на загал є природним для демократичного режиму, а про протистояння всередині сегменту виконавчої влади, між президентським і прем'єрським центрами впливу. Відверто кажучи, триває боротьба за владні повноваження, таке собі перетягування каната. Премудрі оглядачі кажуть, що трагедії нема, суперечності між президентом і урядом — це характерно для перехідних демократій Центрально-Східної Європи, ось, мовляв, надійшла черга України пройти цей шлях, який має вивести її до нормальної парламентської республіки європейського типу. Але історія України (середина XIII, друга половина XVII, початок XX століть) засвідчує, що двовладдя цю країну приводить до цілком інших кінцевих результатів — до руїни, занепаду, втрати незалежності. Та хто думає про такі дрібниці?!

Поки що перемагає прем'єрська сторона, але не лише тому, що розпоряджається значно більшими ресурсами тилового забезпечення (взяти хоча би депутатську більшість у ВРУ), а переважно тому, що володіє стратегічною ініціативою, іншими словами, прем'єрські наступають, президентські обороняються. Останні до того ж затіяли перегрупування сил під час бойових дій. Багато прихильних авансів уже видано т.зв. «чудовій п'ятірці Балого» (сам голова секретаріату В. Балого, А. Яценюк, О. Чалий, В. Бондар, Ірина Ванникова), призначений на службу в президентську канцелярію з метою зупинити подібний до діючого асфальтоукладника наступ регіоналів, але краще, якби ця «п'ятірка» була покликана на початку 2005 року, коли президент Ющенко був ще президентом (принаймні за повноваженнями). Але жодна п'ятірка, сімка чи двадцятка не зможе виграти війну, якщо цього

не захоче сам головнокомандувач армії (хай навіть у камуфляжній уніформі з погонями капітана). Чи хоче президент Ющенко стати переможцем у цій... добре, хай не війні, хай буде в шаховій партії? Відповіді нема. Але якщо розглянути ситуацію, коли на засіданні уряду прем'єр Янукович погрожував відставками «помаранчевим» губернаторам і міністрам, а Ющенко в цей час приймав російського олігарха М. Фрідмана, з яким обговорював можливість участі компанії останнього «Альфа-груп» у проєкті «Мистецький Арсенал», то можна зробити висновок, що українська культурно-мистецька старовина президентському серцю миліша за українську владно-політичну сучасність. На засідання уряду Ющенко не прийшов, бо, як кажуть недоброчинці, образився, що його нібито посадили не на той стілець. Крім історії з «наїздом» на губернаторів, призначених президентом, в активі прем'єрського угруповання є ще два виграні маневри: брюссельські заяви Януковича про по суті відмову від вступу до НАТО та інцидент з т.зв. контрастигацією (попереднє візування прем'єр-міністром та профільним міністром певних президентських указів). Президентська сторона на це наразі спромоглася відповісти лише згаданим кадровим оновленням президентського секретаріату і неспростуванням чуток про можливість призначення Юлії Тимошенко секретарем Ради національної безпеки і оборони як реальної притяжки прем'єр-міністра.

Журналісти з банальним смаком нерідко називають протистояння президента і прем'єра «битвою титанів», не договоряючи, що зазвичай подібні війни ослаблюють обох і перетворюють їх на «титаніків» («Титанік», якщо хто забув, це не голлівудський кінофільм, що отримав одинадцять «Оскарів», це такий корабель був). А коли знесилені «титаніки» підуть на дно, як одинименний океанський лайнер, до влади прийде хтось третій. І далеко не факт, що це мусить бути Юлія Тимошенко, це цілком може бути і такий про-російський, православно-соціалістичний політик, як Наталія Михайлівна Вітренко. ■

РЕКЛАМА